

Wrap-up symposium Kwaliteit van bestaan: maak met kunst het verschil

Spoken word met muziek, Door Justin Samgar en Avi Kishna

Vandaag maakten we ruimte om te praten over de kwaliteit van bestaan en hoe we met kunst het verschil maken. Alles wordt getekend met betekenis en gedicht voor het overzicht. Met een volle zaal en alle aandacht gaan we van start.

De opbrengst van het programma Kunst & Cultuur in de langdurige zorg en alles daaromheen. Wetenschap, zorg, cultuur en onderwijs komen samen om kennis te delen, van begin tot eind. Hoe meet je het effect van kunst zonder deze compleet plat te slaan? Hoe geef je er cijfers en waarde aan om de impact te presenteren van geraakte harten en spannende gesprekken te starten?

De betekenis van kunst wordt zichtbaar en de effecten ervan zijn tastbaar. Minder ziekteverzuim, meer geluk, langer leven, maar ook verbinding, empathie en community zijn resultaten die inmiddels zijn bewezen. Als we blijven doen wat we deden, dan blijf je krijgen wat je al hebt gekregen.

Met SROI vraag je wat, wie, hoe en hoeveel. Ontdek je onzekerheden, hoe kosten en baten zijn verdeeld. Wat is de inbreng en opbrengst voor elke betrokken organisatie, elk betrokken mens? Het versterkt de sociale basis. Gezondheid heeft enorme maatschappelijke waarde. Maar nu zien we dus ook keiharde knaken, winst voor het financiële plaatje. Het was een ochtend vol positiviteit en inspiratie.

Bij het verkennen van de toekomst vragen we ons af: hoe voorkomen we een zorginfarct in de toekomst? Een rekenmodel op het scherm als kristallen bol, om ons voor te bereiden op elk probleem dat er komt. Want de stip op de horizon is ook gewoon een zon. Maar hoe gaan we daar komen zonder ons door het pad van donkere wolken te laten overdonderen?

Hoeveel ruimte maken we voor verwondering? Welke bijzondere rollen gaan we ontwikkelen om onze samenleving heilzamer in te richten? Een nog onbelopen pad dat de last kan verlichten. Als we stevig doorstappen, samenwerking verrichten en het beeld verscherpen voor nieuwe inzichten.

Wie moet wat doen? Iedereen moet iets doen. Maar laten we eerst samen het beeld maken. Een cultuur van gedeelde zorg, een bestuur dat balletjes rolt. Kunst is al een essentieel onderdeel van wat er in het dagelijkse leven speelt. Hoe zorg je ervoor dat de zorg daarin meebeweegt?

Sociale innovatie. Of de werelden van kunst, zorg, beleid en onderwijs samenbrengen om domeinen te verbinden, tussenruimtes te verleggen, samen elkaars grijze gebieden te verkennen, ook al is het soms voor alle partijen toch nog even wennen.

We hebben iedereen nodig aan boord. De zorgsector aan het stuur, kunstenaars parttime op dek, maar ook bewoners brengen het geheel op zijn weg. Samen maken we mogelijk wat hier wordt gezegd. We maken werk van de culturele waarde, met behulp van onderzoek, te bepalen welke resultaten in relatie staan tot kunstige activiteit. Cijfers en zekerheden waarop we kunnen bouwen. Maar wat kan het betekenen voor ouderen?

We bekijken verschillende houdingen: van zelfstandige levenskunstenaar naar regisserend optimaliseren tot co-creërend levensstrateeg. Hoe beleid en kwaliteitsdialoog naar de alledaagse realiteit toe bewegen. We moeten dansen voordat we spreken. We moeten zingen, schilderen, spelen om te weten wat we in het leven betekenen. We moeten werelden verbinden, maar ook geld vinden, ergens op rekenen.

Welke projecten werken op de menukaart? Wie wil je bereiken, en in welke taal? Welke elementen sluiten bij elkaar aan? Vanuit elke discipline kan er iets ontstaan. Dus we gaan gewoon aan de slag. We kiezen kleuren, knippen, plakken wat af. Een envelop met vreemde vlekken erop drukt een boodschap van kunst door de brievenbus. Kunst geeft onze realiteit een beetje lucht.

Er waren zoveel verhalen, ervaringen van de afgelopen jaren, die hier samenkwamen. Maar ook initiatieven en projecten die allemaal aankaarten wat kunst met mensen doet, en dat de zorgsector echt meer met kunst doen moet.

We waren met wetenschappers, stichtingen, scholen, fondsen, zorgorganisaties, kunstenaars, ambtenaren, ondernemers, beleidsmakers. Allemaal werkende mensen die de mens in hun werk centraal hebben gezet. Jullie zijn eigenlijk een heel divers orkest, met uiteenlopende tonen en instrumenten. Een harmonie gevonden tijdens het jammen, omdat we allemaal dezelfde boodschap willen vertellen:

Kunst maakt het verschil. Cultuur maakt ons mensen. Kunst herschikt alle bestaande elementen in persoonlijke combinaties. Kunst is ook improvisatie, creatief kijken naar vastzittende situaties. Kunst is beleving. Kunst brengt beweging.

Vandaag hebben we samen gedichten over hoop geschreven, schilderijen en kleuren verbonden met de tijd die we hier beleefden. We hebben samen mogen zijn en spelen, onze bevindingen kunnen delen.

Vanaf morgen horen we dagelijks het lied dat we hier vandaag hebben gezongen.

Want in de kunst van het leven zijn we allemaal verbonden.